

Пам'яті професора М.Ф. Клещова

#10 от 17.06.2021

Колектив НТУ «ХПІ» зазнав тяжкої втрати – 4 травня 2021 року на 85-му році життя помер засновник і професор кафедри «Біотехнологія, біофізика та аналітична хімія» НТУ «ХПІ», доктор технічних наук Микола Федосович Клещов. Свій життєвий шлях, тісно пов'язаний з нашим університетом, він пройшов гідно, з відкритою душею і чуйним серцем. Повсякденна діяльність на посаді завідувача кафедри в Харківському політехнічному інституті протягом десятків років вимагала від Миколи Федосовича повної відданості справі, наполегливості, подолання труднощів, високого професіоналізму. Із честю слідуючи цьому покликанню, він заслужив глибоку повагу серед колег і студентів, віддаючи їм не лише свої знання та досвід, а й тепло своєї душі.

У далекому 1955 році після закінчення середньої школи Микола Федосович вступив до ХПІ на факультет технології неорганічних речовин, який закінчив в 1960 році, отримавши кваліфікацію інженера хіміка-технолога за спеціальністю «Технологія неорганічних речовин». На Сєверодонецькому хімічному комбінаті незабаром став старшим начальником зміни аміачного виробництва. На тільки-но побудованому Черкаському хімічному комбінаті працював начальником цеху синтезу аміаку. Накопичений виробничий досвід Микола Федосович використовував, коли вступив в 1967 році до аспірантури ХПІ та розробляв технології окислення амоніаку на двошаровому каталізаторі під підвищеним тиском в рамках досліджень, що проводились науковою школою академіка В.І. Атрощенко.

Після захисту кандидатської і докторської дисертацій був призначений завідувачем кафедри аналітичної хімії ХПІ. Тут у 80-х роках під керівництвом доктора технічних наук, професора М.Ф. Клещова була проведена корінна модернізація аналітичного обладнання кафедри, а в 90-х роках почався розвиток таких напрямів, як біохімія та біотехнологія. У 1994 році на кафедрі було відкрито «Біохімічний центр» для читання лекцій та проведення лабораторного

практикуму для студентів спеціальностей «Технологія жирів» і «Екологія», а незабаром Харківський політехнічний інститут, один з перших в Україні, почав підготовку студентів за спеціальністю «Біотехнологія».

Відкриття абсолютно нової для ХПІ спеціальності потребувало колосальних організаційних і методичних зусиль, які увінчалися успіхом, і в 1998 році Вчена рада НТУ «ХПІ» перейменувала кафедру аналітичної хімії на кафедру біотехнології та аналітичної хімії. З того часу більше 1500 випускників кафедри отримали дипломи бакалаврів, спеціалістів і магістрів за спеціальностями «Промислова біотехнологія» і «Фармацевтична біотехнологія». Вони затребувані підприємствами і науково-дослідними установами країни.

Професор М.Ф. Клещов вніс вагомий вклад у розвиток вітчизняної науки. Він є автором понад 450 наукових і науково-методичних робіт, з яких 7 монографій і понад 40 авторських свідоцтв і патентів. Понад 25 років він був членом спеціалізованої вченої ради в НТУ «ХПІ» з захисту докторських дисертацій. Вісім аспірантів Миколи Федосовича захистили кандидатські дисертації, двоє з них – іноземці. М.Ф. Клещов передавав молодим ученим і викладачам свій багатий досвід дослідника і педагога з 50-річним стажем.

Ректорат Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», колективи навчально-наукового інституту хімічних технологій та інженерії, кафедри біотехнології, біофізики та аналітичної хімії та громадськість університету висловлюють щире співчуття рідним і близьким Миколи Федосовича Клещова. Пам'ять про нього назавжди залишиться в серцях усіх, хто його знав.